

Broj: 03-02-1167-1/2020
Sarajevo, 08.11.2023. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom -
gđa Mirjana Marinković - Lepić, predsjedavajuća ✓
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući ✓

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

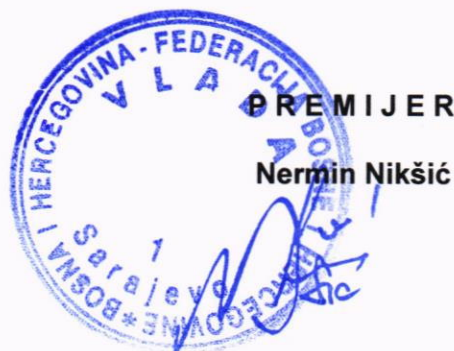
Primijeno:		08-11-2023	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02-	1894	/20

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 176., 178. i 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i čl. 169., 171. i 172. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O PODUZETNIČKOJ INFRASTRUKTURI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 19. sjednici, održanoj 07.11.2023. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog u printanoj i elektronskoj formi (CD):

- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku,
- Izveštaj o obavljenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- Izjava o usklađenosti i
- Obrazac IFP-DA.

Co: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta
gosp. Vojin Mijatović, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O PODUZETNIČKOJ INFRASTRUKTURI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, novembar 2023. godine

ZAKON O PODUZETNIČKOJ INFRASTRUKTURI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se institucionalni okvir poduzetničke infrastrukture, poduzetnička infrastruktura, registar poduzetničke infrastrukture, sistem podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture, upravni nadzor, kaznene odredbe i prijelazne i završne odredbe te druga pitanja od značaja za poduzetničku infrastrukturu u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.

(Odredba o zabrani diskriminacije)

- (1) U postupcima propisanim ovim zakonom, promoviše se načelo jednakih prilika te se zabranjuje svaki oblik diskriminacije, nasilja i uznemiravanja na osnovu spola, jezika, nacionalne pripadnosti, vjeroispovijesti, socijalnog porijekla, obrazovanja, imovinskog stanja, političkog ili drugog uvjerenja, odnosno osnova.
- (2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba spola, osim kada je svrha ovog zakona drugačija.

Član 3.

(Svrha uspostavljanja poduzetničke infrastrukture)

Uspostavljanje poduzetničke infrastrukture u Federaciji omogućava:

- a) brži rast poduzetništva i povećanje investicija i zaposlenosti unutar područja na kojem se poduzetnička infrastruktura planira, odnosno gradi te potiče privredni rast planiranjem i pravovremenom izgradnjom poduzetničke infrastrukture, koja je u funkciji ravnomjernog razvoja Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave
- b) stvaranje u potpunosti infrastrukturno opremljenih poduzetničkih područja, visokog nivoa lokacijske konkurentnosti i sistema podrške za poslovanje u tim područjima u Federaciji sa posebnim usmjerenjem ka poticanju razvoja i primjene modernih tehnologija u poslovnim procesima, s ciljem kreiranja usluga i proizvoda visoke dodane vrijednosti.

Član 4.

(Definicije)

U smislu ovog zakona, pojedini izrazi koji se u njemu koriste imaju sljedeća značenja:

- a) **poduzetnička infrastruktura** predstavlja ukupnost svih prostorno specifičnih oblika odvijanja različitih poduzetničkih aktivnosti nastalih kao rezultat planiranog i organizovanog prostorno-razvojnog koncepta jedinica lokalne samouprave, kantona, odnosno Federacije
- b) **poduzetnička područja** su područja obavljanja poslovnih aktivnosti subjekata poduzetničke infrastrukture
- c) **poduzetničke aktivnosti** su aktivnosti edukacije i motivacije potencijalnih poduzetnika za ulazak u poduzetništvo, aktivnosti poticanja poduzetnika u ranoj fazi poduzetničke aktivnosti i aktivnosti usmjerenih na poticanje rasta i razvoja poduzetništva u kasnijim fazama životnog ciklusa poduzetnika
- d) **poduzetničke zone** su poslovni subjekti usmjereni na stvaranje kvalitetnog, korisnički orijentisanog poduzetničkog okruženja u Federaciji, infrastrukturno opremljena

područja definisana važećim prostorno planskim dokumentima namijenjena obavljanju privrednih djelatnosti

- e) **slobodna zona** je dio carinske teritorije u Federaciji, koji je posebno ograđen i označen i u kojem se privredne djelatnosti obavljaju uz posebne uslove u skladu sa važećom zakonskom regulativom vezanom za carinsku politiku i slobodne zone
- f) **tehnološko poduzetnički centri** su poslovni subjekti usmjereni na korištenje, istraživanje i razvoj modernih tehnologija, integraciju i saradnju naučno-obrazovnih institucija i poslovnih subjekata, razvoj i unapređenje poslovnih subjekata čija je djelatnost vezana za korištenje modernih tehnologija
- g) **poduzetničke potporne institucije** su poslovni subjekti usmjereni na stvaranje kvalitetnog, korisnički orijentisanog poduzetničkog okruženja u Federaciji koji provode programe za razvoj poduzetništva
- h) **poduzetničke zone od posebnog interesa** su poslovni subjekti usmjereni na stvaranje kvalitetnog, korisnički orijentisanog poduzetničkog okruženja u Federaciji, koje se osnivaju u cilju privlačenja strateških investicijskih projekata, čija je veličina raspoložive slobodne površine minimalno 50 hektara, a dio su ukupne poduzetničke infrastrukture
- i) **poduzetnik** je pravna ili fizička osoba, koja obavlja dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka, uključujući samozapošljavanje i porodične poslove povezane sa obrtom i drugim djelatnostima, registrovan kod nadležnog tijela, bez obzira na pravni oblik organizovanja
- j) **poduzetništvo** se odnosi na mogućnost pojedinca da ideju pretvori u djelo, a uključuje kreativnost, inovaciju i preuzimanje rizika, kao i mogućnost da poslovni subjekt planira i provede projekte kako bi postigao određene ciljeve
- k) **poslovni subjekt** je privredno društvo osnovano s ciljem obavljanja privredne djelatnosti, javno poduzeće i druga pravna osoba koja se osniva u skladu sa zakonima Federacije, a s ciljem unapređenja poduzetničke infrastrukture i ostvarivanja dobiti
- l) **registar poduzetničke infrastrukture** je integrisana elektronska baza podataka subjekata poduzetničke infrastrukture Federacije
- m) **podrške** su sva materijalna i nematerijalna davanja subjektima poduzetničke infrastrukture u Federaciji za unapređenje njihovih poslovnih aktivnosti
- n) **upravitelj poduzetničke zone** je subjekt naveden u odluci o osnivanju poduzetničke zone kome je osnivač povjerio upravljanje poduzetničkom zonom.

POGLAVLJE II - INSTITUCIONALNI OKVIR PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE

Član 5.

(Nositelji sistema podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture)

- (1) Nositelji sistema podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture u smislu ovog zakona su: Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), vlade kantona, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), federalna tijela uprave i federalne upravne organizacije (u daljnjem tekstu: federalna tijela uprave), kantonalna tijela uprave i kantonalne upravne organizacije (u daljnjem tekstu: kantonalna tijela uprave), općine i gradovi kao jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave), obrazovne institucije u smislu odredaba propisa kojima se definiše obrazovanje u Federaciji te pravne osobe i drugi organizacioni oblici sa sjedištem u Federaciji registrovani za privrednu djelatnost.
- (2) Nositelji sistema podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture iz stava (1) ovog člana koordiniraju aktivnosti, predlažu mjere podrške i razvojne projekte iz svoje nadležnosti u skladu sa aktuelnim potrebama uspostave i razvoja poduzetničke infrastrukture te neposredno provode aktivnosti i mjere za koje su zaduženi.

Član 6.

(Subjekti poduzetničke infrastrukture)

- (1) Subjekti poduzetničke infrastrukture, u smislu ovog zakona, su poduzetničke zone, poduzetničke potporne institucije i tehnološko-poduzetnički centri, registrovani kod nadležnog suda za registraciju određenog oblika poduzetničke infrastrukture.
- (2) U skladu sa odredbama ovog zakona, inostrani ulagači imaju ista prava i obaveze kao i državljani Bosne i Hercegovine.

Član 7.

(Osnivači poduzetničke infrastrukture)

- (1) Osnivači poduzetničke infrastrukture su pravne osobe koje provode programe usmjerene na razvoj poduzetništva: Vlada Federacije, vlade kantona, Ministarstvo, jedinice lokalne samouprave i drugi organizacioni oblici osnovani od strane jedinice lokalne samouprave, poslovni subjekti, javna preduzeća, privredne i obrtničke komore, obrazovne institucije iz člana 5. stav (1) ovog zakona te udruženja koja su registrovala djelatnosti iz oblasti privrede.
- (2) Svaki nivo vlasti u Federaciji, u skladu sa nadležnostima, donosi odluku o osnivanju poduzetničke zone, ukoliko su iste definisane važećim prostorno planskim dokumentima.
- (3) Vlada Federacije na prijedlog Ministarstva donosi odluku o osnivanju poduzetničke zone od posebnog privrednog interesa. Inicijativu za proglašenje poduzetničke zone od posebnog privrednog interesa, Ministarstvu mogu podnijeti i vlade kantona i jedinica lokalne samouprave.

POGLAVLJE III - PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA

Član 8.

(Sistem poduzetničke infrastrukture)

- (1) Sistem poduzetničke infrastrukture u Federaciji čine:
 - a) poduzetničke zone
 - b) poduzetničke potporne institucije
 - c) tehnološki-poduzetnički centri
 - d) slobodne zone.
- (2) Slobodne zone iz stava (1) ovog člana su poslovni subjekti čije je osnivanje, rad i prestanak rada regulisan posebnim zakonom.

Član 9.

(Opremljenost poduzetničke infrastrukture)

Poduzetnička infrastruktura treba biti opremljena:

- a) **energetskom infrastrukturom** (električna energija, javna rasvjeta, priključci na javnu mrežu i/ili izgrađena trafostanica i drugi energetski priključci)
- b) **komunalnom infrastrukturom** (opskrba vodom, vodovodne i oborinske instalacije, kanalizacija i odvodnja – fekalna, oborinska, tehnološka, priključci na javnu mrežu i dr.)
- c) **saobraćajnom infrastrukturom** (pristupne ceste, ceste unutar poduzetničke zone, parkirališta, i dr.)
- d) **komunikacijskom infrastrukturom** (telefonski i internetski priključci i dr.).

A) Poduzetničke zone

Član 10.

(Uspostava poduzetničkih zona)

- (1) Osnovna značajka poduzetničkih zona je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organizovanog cjelovitog prostora od strane poduzetnika, kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućava racionalizacija poslovanja i upotreba raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno sa ostalim korisnicima zone.
- (2) Poduzetnička zona u smislu ovog zakona ne može biti prostor koji je prostorno planskom dokumentacijom definisan kao poslovno-stambena zona, niti se u poduzetničkoj zoni može nalaziti stambeni prostor.
- (3) Uspostavljanje poduzetničke zone provodi se kroz sljedeće faze:
 - a) **faza I** - priprema poduzetničke zone koja obuhvata: spoznaju o potrebi osnivanja poduzetničke zone, donošenje odluke o pripremnim radnjama, izrada preinvesticijske studije - studije opravdanosti osnivanja poduzetničke zone, donošenje odluke o osnivanju poduzetničke zone iz člana 7. stav (2) ovog zakona, regulisanje imovinsko-pravnih odnosa u skladu sa odredbama propisa o stvarnim pravima u Federaciji, izrada detaljnog prostorno planskog dokumenta zone, izrada studije uticaja na okoliš prema EIA direktivi Evropske unije, izrada idejnog, glavnog i izvedbenog projekta svih sadržaja poduzetničke zone te izrada investicijske studije poduzetničke zone - studije izvodljivosti
 - b) **faza II** - realizacija uspostave poduzetničke zone koja obuhvata sljedeće korake: planiranje i pronalaženje izvora finansiranja za uspostavu poduzetničke zone (sredstva iz budžeta jedinica lokalne samouprave, podrška kantona, podrška Ministarstva, javno-privatno partnerstvo, predpristupni fondovi Evropske unije, privatni sektor), razvoj infrastrukture u poduzetničkoj zoni (energetska, komunalna, saobraćajna i komunikacijska infrastruktura) i uređenje prostora, praćenje uspostave poduzetničke zone, provedba procesa nastanjivanja korisnika poduzetničke zone, provedba zajedničkih marketinških i promotivnih aktivnosti poduzetničke zone te zajednički pristup tržištu
 - c) **faza III** - razvoj poduzetničke zone koja obuhvata sljedeće korake: provedbu kontinuiranih promotivnih aktivnosti poduzetničke zone i privlačenje investitora, pružanje podrške investitorima u poduzetničkoj zoni za početak i za vrijeme poslovanja u poduzetničkoj zoni, osiguranje komunalnih usluga i servisne podrške investitorima u poduzetničkoj zoni, osiguranje kontakata i saradnje sa finansijskim institucijama, obrazovnim sektorom, tržištem radne snage i drugim pružateljima usluga neophodnih za nesmetani razvoj poduzetničke zone.
- (4) Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta (u daljnjem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim se bliže uređuju faze uspostave poduzetničke zone.

Član 11.

(Kriteriji kategorizacije poduzetničkih zona)

Kategorizacija poduzetničkih zona se vrši prema tri osnovna kriterija:

- a) veličina ukupne površine poduzetničke zone
- b) vrsta aktivnosti koja se provodi u poduzetničkoj zoni
- c) stepen aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone.

Član 12.

(Poduzetničke zone prema veličini ukupne površine)

- (1) Prema veličini ukupne površine poduzetničke zone dijele se na:
 - a) mikro zone - veličine ukupne površine do 10 ha
 - b) male zone - veličine ukupne površine od 10 do 50 ha
 - c) srednje zone - veličine ukupne površine od 50 do 100 ha

d) velike zone - veličine ukupne površine preko 100 ha.

- (2) Ukupna površina poduzetničke zone iz stava (1) ovog člana definiše se važećim prostorno-planskim dokumentom i odlukom o osnivanju poduzetničke zone, koji obavezno sadrži popis svih zemljišnih parcela i katastarskih čestica u definisanom obuhvatu zone koje čine jedinstvenu cjelinu.
- (3) Raspoloživa površina poduzetničke zone uključuje one zemljišne parcele koje su namijenjene poduzetnicima za obavljanje poduzetničkih aktivnosti unutar poduzetničke zone, odnosno zemljišne parcele u vlasništvu osnivača poduzetničke zone, uključujući i zemljišne parcele drugih vlasnika sa kojima je osnivač obligaciono definisao načine raspolaganja zemljištem.
- (4) Raspoloživa površina poduzetničke zone računa se tako da se od ukupne površine poduzetničke zone oduzme površina svih zemljišnih parcela koje nisu namijenjene poduzetnicima, odnosno zemljišne parcele namijenjene infrastrukturi u zoni (ceste, sve vrste vodova, zajednička parkirališta, zelene površine i druge površine namijenjene zajedničkom korištenju) i zemljišne parcele u vlasništvu fizičkih osoba koje nisu poduzetnici i sa kojima osnivač nije definisao obligacione načine raspolaganja zemljištem, a u skladu sa važećim prostorno planskim dokumentom.
- (5) Aktivna površina poduzetničke zone uključuje one zemljišne parcele na kojima je poduzetnik započeo građevinske i/ili poduzetničke aktivnosti ili na njima obavlja poduzetničku aktivnost unutar poduzetničke zone, a u skladu sa važećim prostorno-planskim dokumentom.
- (6) Proširenjem poduzetničke zone smatra se proširenje ukupne površine poduzetničke zone na zemljišne parcele koje u prirodi sa površinom poduzetničke zone predstavljaju infrastrukturnu ekonomsku cjelinu i nisu sadržane u odluci o osnivanju, a koje mogu biti stavljene na raspolaganje za proširenje poduzetničke zone. Opravdanost proširenja poduzetničke zone predmetnim zemljišnim parcelama dokazuje se važećim prostorno planskim dokumentima koje dostavlja osnivač poduzetničke zone, a sadržani su u odluci o osnivanju.

Član 13.

(Poduzetničke zone prema vrsti aktivnosti)

Prema vrsti aktivnosti koje se obavljaju unutar zone, poduzetničke zone dijele se na:

- a) **proizvodno-prerađivačke zone** - u kojim više od 50% od ukupnog broja poduzetnika u zoni obavlja proizvodno-prerađivačke poduzetničke aktivnosti ili u kojim više od 50% raspoložive površine poduzetničke zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju proizvodno-prerađivačku poduzetničku aktivnost
- b) **uslužno-servisne zone** - u kojim više od 50% od ukupnog broja poduzetnika u zoni obavlja uslužne aktivnosti, servisne aktivnosti, aktivnosti poslovne podrške i druge poduzetničke aktivnosti ili u kojim više od 50% raspoložive površine poduzetničke zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju uslužne aktivnosti, servisne aktivnosti, aktivnosti poslovne podrške i druge poduzetničke aktivnosti
- c) **logističko-distributivne zone** - u kojim više od 50% od ukupnog broja poduzetnika u zoni obavlja logističko-distributivne aktivnosti (distributivni centri, veletrgovina, skladištenje i prijevoz, logističko-servisni centri i dr.) ili u kojim više od 50% raspoložive površine poduzetničke zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju logističko-distributivne aktivnosti
- d) **mješovite zone** – u kojim poduzetnici u zoni mogu obavljati različite proizvodno-prerađivačke aktivnosti, uslužno-servisne aktivnosti i logističko-distributivne aktivnosti.

Član 14.

(Poduzetničke zone prema stepenu aktivacije raspoložive površine)

Prema stepenu aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone dijele se na:

- a) **neaktivne** - u kojim stepen aktivacije (popunjenost aktivnim poduzetnicima) raspoložive površine zone iznosi 0 % (0 ha aktivirane površine poduzetničke zone), nakon isteka prve godine od osnivanja poduzetničke zone
- b) **u inicijalnoj aktivaciji** - u kojim stepen aktivacije poduzetničke zone iznosi < 20 % raspoložive površine poduzetničke zone, izraženo u hektarima površine poduzetničke zone
- c) **srednje aktivne** - u kojim stepen aktivacije poduzetničke zone iznosi $\geq 20\%$ < 60 % raspoložive površine poduzetničke zone, izraženo u hektarima površine poduzetničke zone
- d) **potpuno aktivne** - u kojim stepen aktivacije poduzetničke zone iznosi $\geq 60\%$ raspoložive površine poduzetničke zone, izraženo u hektarima površine poduzetničke zone.

Član 15.

(Upravljanje poduzetničkim zonama)

- (1) Osnivač poduzetničke zone u odluci o osnivanju poduzetničke zone određuje upravitelja poduzetničke zone.
- (2) Upravitelj poduzetničke zone iz stava (1) ovog člana može biti:
 - a) sam osnivač, odnosno njegova tijela i/ili pravne osobe koje su nadležne za privredni razvoj i unapređenje poduzetništva
 - b) poduzetnička zona kao registrovani samostalni poslovni subjekt
 - c) zasebna pravna osoba, odnosno poslovni subjekt osnovan od strane osnivača poduzetničke zone samostalno ili u partnerstvu sa drugim pravnim subjektima i
 - d) drugi poslovni subjekti koji imaju registrovane djelatnosti vezane za razvoj poduzetničke infrastrukture.

B) Poduzetničke potporne institucije

Član 16.

(Oblici poduzetničkih potpornih institucija)

U skladu sa odredbama člana 8. stav (1) tačka b) ovog zakona poduzetničke potporne institucije, kao dio ukupne poduzetničke infrastrukture, su:

- a) **razvojne agencije** – registrovani poslovni subjekti koji obavljaju poslove razvoja privrede i poduzetništva na lokalnom, kantonalnom, regionalnom i federalnom nivou, provode aktivnosti na poticanju i privlačenju investicija te iniciraju i realizuju projekte poticanja ekonomskog razvoja i poduzetništva, objedinjavajući rad privrednih subjekata, lokalnih, kantonalnih i federalnih poduzetničkih institucija te obrazovnih institucija u smislu odredaba propisa kojima se definiše obrazovanje u Federaciji. Razvojne agencije mogu biti:
 - 1) lokalne razvojne agencije – osnovane od strane jedinica lokalne samouprave
 - 2) kantonalne razvojne agencije – osnovane od strane kantonalne vlade
 - 3) regionalne razvojne agencije – osnovane od strane više jedinica lokalne samouprave i kantona ili više kantona
 - 4) Razvojna agencija Federacije – osnovana od strane Vlade Federacije
 - 5) razvojne agencije određene djelatnosti – npr. energetska razvojna agencija, itd. – osnovane od strane jedinica lokalne samouprave ili kantonalnih vlada
- b) **poduzetnički centri** – registrovani poslovni subjekti koji obavljaju poslove provedbe mjera za razvoj i poticanje poduzetništva na lokalnom i/ili širem području (kanton, Federacija) te predstavljaju središta stručne i edukativne pomoći poduzetnicima u cilju razvoja poduzetništva u sredinama u kojima su osnovani

- c) **poslovni inkubatori** – registrovani poslovni subjekti koji pružaju pomoć i podršku poduzetnicima u ranoj fazi razvoja poduzetničkih projekata. Inkubatori pružaju stručnu, tehničku i edukativnu pomoć za pokretanje poduzetničkih projekata i preduzeća te njihov brz i održiv razvoj, uključujući poslovne (radne) prostore po povoljnijim uslovima za novoosnovana preduzeća do treće godine poslovanja. Vrste poslovnih inkubatora su:
- 1) poduzetnički inkubatori – registrovani poslovni subjekti koji pružaju podršku uspješnom razvoju poduzetništva kroz poslovne usluge i resurse za poduzetnike, uključujući poslovne (radne) prostore po povoljnijim uslovima za novoosnovana preduzeća
 - 2) inovacijski centri – registrovani poslovni subjekti koji doprinose razvoju tehnološke kompetentnosti Federacije i izgradnji industrije visoke dodane vrijednosti provodeći razvojna istraživanja, pružajući infrastrukturu za inovacije te promičući nove tehnologije u područjima za koja su osnovani, a umreženi su sa domaćom i međunarodnom akademskom zajednicom, privatnim i javnim sektorom
 - 3) inkubatori novih tehnologija – registrovani poslovni subjekti koji su specijalizovani, fokusirani i usmjereni na područja nove (visoke) tehnologije, koji podržavaju pokretanje i rast inovativnog poduzetništva kroz inkubacijske programe te koji novoosnovanim inovativnim preduzećima sličnog profila i interesa pružaju resurse i profesionalne usluge potrebne za rast i razvoj, uključujući istraživačko-razvojne jedinice te poslovne (radne) prostore po povoljnijim uslovima za novoosnovana preduzeća
- d) **poduzetnički akceleratori** – registrovani poslovni subjekti koji su specijalizovani za pružanje usluga podrške poduzetnicima u postinkubacijskoj fazi, odnosno u fazi razvoja i širenja poslovanja na domaćem i inostranom tržištu
- e) **naučno-tehnološki parkovi** – registrovani poslovni subjekti koji komercijaliziraju naučne rezultate, potiču saradnju naučnika i poduzetnika, a u skladu sa odredbama Zakona kojima se reguliše naučna djelatnost i visoko obrazovanje u Federaciji. Izrazi „naučno-tehnološki park“, „tehnopol“, „istraživački park“ i „naučni park“ obuhvataju širok pojam i zamjenjivi su unutar ove definicije.
- f) **klasteri** – registrovani poslovni subjekti koji na jednom geografskom području objedinjuju rad međusobno povezanih poslovnih subjekata koji posluju u istim, srodnim ili različitim djelatnostima i sa njima povezanim specijalizovanim dobavljačima, pružateljima usluga, obrazovnim i naučnoistraživačkim institucijama, agencijama i drugima.

C) Tehnološko poduzetnički centri

Član 17.

(Oblici tehnološko-poduzetničkih centara)

U skladu sa odredbama člana 8. stav (1) tačka c) ovog zakona tehnološko poduzetnički centri, kao dio ukupne poduzetničke infrastrukture, su:

- a) **poslovno-tehnološki centri** – registrovani poslovni subjekti sa fizičkim prostorima i potrebnim infrastrukturnim resursima za smještaj malih, srednjih i velikih poduzetnika u kojim jedan ili više poslovnih subjekata obavlja djelatnosti računarskog programiranja, razvoja softvera i aplikacija, obrade podataka primjenom informacionih tehnologija, sa posebnim fokusom na privlačenje domaćih i inostranih investicija, razvoj i primjenu modernih tehnologija.
- b) **istraživačko - tehnološki centri** – registrovani poslovni subjekti koje zajednički osnivaju visokoobrazovne institucije ili naučno-istraživački instituti sa poslovnim subjektima sa ciljem investiranja poslovnih subjekata u istraživanje i razvoj, razvijanje

inovacija i upotrebe novih tehnologija. Međusobna prava i obaveze osnivača i članica istraživačko-tehnološkog centra uređuju se ugovorom.

- c) **centri kompetencije** - registrovani poslovni subjekti koji su specijalizovani za istraživačke projekte razvojnog ili proizvodnog obilježja i koji razvijaju kompetencije u pojedinim područjima te sa kojima drugi poslovni subjekti mogu ugovarati usluge istraživanja i razvoja u svrhu jačanja pojedinih industrijskih grana. Usmjereni su na razvojna i primijenjena istraživanja i njihovu komercijalizaciju te podršku i jačanje intelektualnog vlasništva unutar specifičnih tematskih područja i grana kompetencije. Izrazi „centri kompetencije“ i „centri izvrsnosti“ obuhvataju širok pojam i zamjenjivi su unutar ove definicije.

POGLAVLJE IV - REGISTAR PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE

Član 18.

(Registar poduzetničke infrastrukture)

- (1) Ministarstvo u skladu sa odredbama ovog zakona uspostavlja i vodi Registar poduzetničke infrastrukture (u daljnjem tekstu: Registar) u koji se upisuju subjekti poduzetničke infrastrukture (poduzetničke zone, poduzetničke potporne institucije i tehnološko-poduzetnički centri).
- (2) Registar iz stava (1) ovog člana vodi Ministarstvo kao modul uspostavljenog informacionog sistema sa web portalom poduzetničkih zona u Federaciji ili nezavisno kao sistematizovanu i funkcionalnu bazu podataka poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija u Federaciji.

Član 19.

(Upis i dostavljanje podataka u Registar)

- (1) Subjekti poduzetničke infrastrukture nakon registracije kod nadležnog tijela dužni su Ministarstvu dostaviti zahtjev za upis u Registar sa traženim podacima u roku od 30 dana.
- (2) O svakoj promjeni podataka subjekti poduzetničke infrastrukture dužni su obavijestiti Ministarstvo, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastale promjene.
- (3) Upisom u Registar i redovnim izvještavanjem o promjeni podataka, subjekti poduzetničke infrastrukture u Federaciji stiču pravo na prijavu za korištenje podrške Ministarstva i drugih nositelja sistema podrške za unapređenja poduzetničke infrastrukture iz člana 5. ovog zakona.
- (4) Ministar donosi pravilnik koji će definisati potrebne podatke za upis u Registar, uslove i način upisa, obrasce, vođenje, brisanje i korištenje podataka iz Registra.

POGLAVLJE V - SISTEM PODRŠKE ZA UNAPREĐENJE PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE

Član 20.

(Sistem podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture)

Sistem podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture odnosi se na unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko-poduzetničkih centara, prema sljedećim prioritetima:

- a) unapređenje uslova poduzetničke infrastrukture za privlačenje domaćih i inostranih investicija
- b) kreiranje povoljnog poslovnog okruženja za pametnu industriju (Industrija 4.0)
- c) poticanje poduzetništva novih tehnologija i zelenog poduzetništva

- d) jačanje konkurentnosti subjekata poduzetničke infrastrukture
- e) povećanje broja zaposlenih i broja poslovnih subjekata
- f) poticanje internacionalizacije poslovanja.

Član 21.

(Ciljevi sistema podrške za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko-poduzetničkih centara)

Ciljevi sistema podrške za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko-poduzetničkih centara su:

- a) unapređenje pravovremene izgradnje poduzetničke infrastrukture koja je u funkciji ravnomjernog razvoja Federacije, a zasnovana je na prostorno-planskim dokumentima
- b) unapređenje energetske, komunalne, saobraćajne i komunikacijske infrastrukture unutar poduzetničkih zona
- c) izgradnja u potpunosti infrastrukturno opremljenih poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija visokog nivoa lokacijske konkurentnosti
- d) privlačenje investicija i stvaranje mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta
- e) uređenje i opremanje prostora za poduzetničku djelatnost zasnovanu na primjeni inovacija i primjeni visokih tehnologija
- f) razvoj poduzetničkih potpornih institucija
- g) razvoj tehnološko-poduzetničkih centara
- h) podizanje nivoa poduzetničkih kompetencija.

Član 22.

(Program poticaja)

- (1) Ministarstvo, na osnovu Strategije razvoja Federacije, politike Vlade Federacije i u skladu sa analizom stanja u oblasti poduzetničke infrastrukture, predlaže Program poticaja za razvoj poduzetničke infrastrukture u Federaciji (u daljnjem tekstu: Program) za svaku kalendarsku godinu.
- (2) Program usvaja Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije. Program obavezno sadrži pregled stanja i trendove u oblasti poduzetničke infrastrukture, kao i ciljeve i mjere koji će se realizovati kroz razvojne projekte.
- (3) Razvojni projekti obavezno sadrže naziv projekta, visinu sredstava potrebnih za realizaciju projekta, ciljeve projekta, kriterije za dodjelu sredstava, kategoriju korisnika sredstava za realizaciju projekta, projekciju željenog stanja na kraju perioda obuhvaćenog projektom, rokove realizovanja i pokazatelje za praćenje i vrednovanje.

Član 23.

(Provedba Programa)

- (1) Provedba Programa vrši se prema posebnom postupku kojeg pravilnikom propisuje ministar.
- (2) Pravilnik iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži:
 - a) metodologiju rada, kojom se osigurava javnost rada
 - b) uslove za izbor korisnika sredstava u provedbi Programa
 - c) obavezu i rok definisanja i uređenja odnosa odgovarajućim pravnim aktom između nositelja planiranih mjera iz Programa i korisnika sredstava u provedbi Programa
 - d) način izvještavanja i praćenja provedbe Programa, usklađen sa procedurom praćenja realizacije Programa rada Vlade.
- (3) Odluku o dodjeli sredstava za realizaciju Programa donosi Vlada Federacije na prijedlog Ministra. Protiv navedene odluke nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor koji ne odlaže njeno izvršenje.
- (4) U cilju provedbe Programa korisnici sredstava iz člana 21. stav (3) su obavezni:

- a) dodijeljena poticajna sredstva koristiti u skladu sa namjenom i uslovima utvrđenim pravnim aktom iz stava (2) tačka c) ovog člana
 - b) pridržavati se ugovorenih rokova za realizaciju projekta
 - c) pridržavati se rokova za izvještavanje o realizovanju preuzetih obaveza.
- (5) U slučaju neispunjavanja uslova iz stava (4) tačka a) ovog člana donijet će se rješenje o povratu dodijeljenih poticajnih sredstava protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor koji ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 24.

(Sistem finansijske podrške za poduzetničke zone)

Sistem finansijske podrške za poduzetničke zone čine četiri vrste podrške i to za:

- a) **izradu planskih dokumenata i studija** – izrada studije opravdanosti osnivanja i uspostavljanja poduzetničke zone; izrada idejnog, glavnog i izvedbenog projekta svih sadržaja poduzetničke zone; izrada investicijske studije poduzetničke zone – studije izvodljivosti i dr.
- b) **infrastrukturnu podršku** – za izgradnju energetske, komunalne, saobraćajne i komunikacijske infrastrukture u poduzetničkoj zoni
- c) **jačanje konkurentnosti** – za izlazak na nova, međunarodna tržišta i ciljano privlačenje potencijalnih investitora – korisnika poduzetničke zone
- d) **jačanje poduzetničkih kompetencija** - edukacija i unapređenje poduzetničkih kompetencija.

Član 25.

(Procjena učinaka sistema finansijske podrške za poduzetničke zone)

Pri dodjeli finansijske podrške iz člana 23. ovog zakona Ministarstvo na godišnjem nivou izrađuje procjenu učinaka sistema finansijske podrške posebno vodeći računa o:

- a) jednakom tretmanu i tržišnom natjecanju svih poduzetničkih zona na teritoriju Federacije
- b) ravnomjernom ekonomskom razvoju svih dijelova Federacije
- c) ekonomskoj opravdanosti podrške u smislu dostignutog stepena aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone.

Član 26.

(Sistem finansijske podrške za poduzetničke potporne institucije)

Sistem finansijske podrške za poduzetničke potporne institucije čine četiri vrste podrške i to za:

- a) **izradu planskih dokumenata i studija** – izrada infrastrukturnih projekata uključujući izradu idejnih, glavnih i izvedbenih projekata, studija izvodljivosti i koristi
- b) **jačanje kapaciteta** – izgradnja, adaptacija, rekonstrukcija i opremanje objekata poduzetničkih potpornih institucija
- c) **podizanje kvalitete usluga** – pružanje savjetodavnih i mentorskih usluga, razvojno-istraživačkih i tehničko-tehnoloških usluga, ciljano privlačenje investicija, pružanje stručne pomoći za razvoj poslovanja, umrežavanje i širenje tržišta
- d) **jačanje poduzetničkih kompetencija** – podizanje konkurentne sposobnosti poduzetnika edukacijom i unapređenjem poduzetničkih znanja i vještina.

Član 27.

(Procjena učinaka sistema finansijske podrške za poduzetničke potporne institucije)

Pri dodjeli finansijske podrške iz člana 25. ovog zakona Ministarstvo na godišnjem nivou izrađuje procjenu učinaka sistema podrške, posebno vodeći računa o:

- a) jednakom tretmanu i tržišnom natjecanju poduzetničkih potpornih institucija na teritoriju Federacije

- b) ravnomjernom ekonomskom razvoju svih dijelova Federacije
- c) ekonomskoj opravdanosti podrške u smislu dostignutog stepena uključivanja poduzetnika u aktivnosti poduzetničke potporne institucije i
- d) broj i kvaliteta realizovanih projekata koji za cilj imaju razvoj poduzetništva.

Član 28.

(Sistem finansijske podrške za tehnološko-poduzetničke centre)

Sistem finansijske podrške za tehnološko-poduzetničke centre čine dvije vrste podrške i to za:

- a) **izrada planskih dokumenata i studija** – izrada infrastrukturnih projekata uključujući izradu idejnih, glavnih i izvedbenih projekata, studija izvodljivosti i koristi
- b) **infrastrukturnu podršku** – za informacijsko komunikacijsku infrastrukturu u tehnološko poduzetničkim centrima što uključuje i nabavku softvera, plaćanje licenci neophodnih za primjenu modernih tehnologija u proizvodnom procesu
- c) **jačanje konkurentnosti** – za razvoj novih proizvoda, podrška investicijama poslovnih subjekata u razvoj i istraživanje sa ciljem kreiranja novih proizvoda u saradnji sa naučnoistraživačkim ustanovama, izlazak na nova tržišta i poticanje izvoza i ciljano privlačenje potencijalnih investitora – korisnika poduzetničke zone

Član 29.

(Procjena učinaka sistema finansijske podrške za tehnološko-poduzetničke centre)

Pri dodjeli finansijske podrške iz člana 28. ovog zakona Ministarstvo na godišnjem nivou izrađuje procjenu učinaka sistema podrške, posebno vodeći računa o:

- a) jednakom tretmanu i tržišnom natjecanju tehnološko-poduzetničkih centara na teritoriju Federacije
- b) ravnomjernom ekonomskom razvoju svih dijelova Federacije
- c) ekonomskoj opravdanosti podrške u smislu dostignutog stepena razvoja i primjene novih tehnologija
- d) broj i kvaliteta realizovanih projekata koji za cilj imaju razvoj novih proizvoda, primjenu tehnologija u kreiranju proizvoda i ostvareni stepen izvoza i zapošljavanja visokokvalificiranih kadrova.

Član 30.

(Finansiranje sistema podrške za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko poduzetničkih centara)

- (1) Finansijska sredstva za provedbu Programa su sredstva iz Budžeta Federacije.
- (2) Visina finansijskih sredstava iz stava (1) ovog člana za svaku kalendarsku godinu iznosi minimalno 0,3% prihoda Budžeta Federacije umanjeno za doprinose penzijsko-invalidskog osiguranja te namjenske i razgraničene prihode i donacije.
- (3) Odredbe iz stava (2) ovog člana neće važiti u slučaju proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriju Federacije te uslijed finansijskih poremećaja koji su doveli do značajnog pada prihoda i primitaka Budžeta Federacije.
- (4) Program se može, zavisno o specifičnosti pojedinog projekta, sufinansirati i iz osiguranih sredstava:
 - a) budžeta kantona
 - b) budžeta jedinica lokalne samouprave
 - c) finansijskih resursa međunarodnih finansijskih institucija i organizacija i
 - d) ostalih izvora.
- (5) Nositelji sistema podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture iz člana 5. ovog zakona u budžetima planiraju sredstva za razvoj poduzetničke infrastrukture u skladu sa svojim razvojnim prioritetima.

Član 31.

(Obaveza usklađivanja finansijske podrške sa propisima o sistemu državne pomoći)
Poticajne mjere iz ovoga zakona koje predstavljaju državnu pomoć dodjeljivat će se u skladu sa propisima o državnoj pomoći.

POGLAVLJE VI - NADZOR

Član 32.

(Nadzor nad primjenom zakona)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše nadležne inspekcije svaka u okviru svoje nadležnosti.

Član 33.

(Nadzor nad korištenjem poticajnih sredstava)

- (1) Ministarstvo vrši nadzor nad korištenjem poticajnih sredstava prema posebnom postupku propisanom Pravilnikom iz člana 22. stav (1) ovog zakona.
- (2) U slučaju utvrđenih nedostataka u korištenju dodijeljenih poticajnih sredstava, korisnik je dužan vratiti dodijeljena poticajna sredstva uvećana za iznos zakonske zatezne kamate o čemu Ministarstvo donosi posebno rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog suda.
- (3) Korisnik poticajnih sredstava kojem je naređen povrat sredstava ili je učinio povredu neke druge ugovorne obaveze ne može koristiti poticajna sredstva u periodu od 5 godina od dana pravosnažnosti rješenja o povratu sredstava, odnosno od dana kada je ugovorna obaveza trebala biti ispunjena.

POGLAVLJE VII - KAZNE ODREDBE

Član 34.

(Prekršaj korisnika sredstava zbog nenamjenskog korištenja sredstava)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj korisnik sredstava – subjekt poduzetničke infrastrukture ako nenamjenski koristi dodijeljena sredstva u realizovanju projekta iz člana 22. stav (4) tačka a) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz člana 22. stav (4) tačka a) ovog zakona.

Član 35.

(Pokretanje prekršajnog postupka)

Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje iz člana 34. ovog zakona podnosi Ministarstvo.

POGLAVLJE VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

(Rok za ispunjenje uslova za postojeće subjekte poduzetničke infrastrukture)

- (1) Postojeći subjekti poduzetničke infrastrukture dužni su u skladu sa članom 18. ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istoga Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis u Registar.

- (2) Subjekti poduzetničke infrastrukture koji su upisani u Registar, imaju pravo na prijavu za korištenje sistema podrške u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (3) Subjekti poduzetničke infrastrukture iz stava 1. ovog člana obavezni su uskladiti se sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu istoga.

Član 37.

(Donošenje podzakonskih akata)

Ministar će donijeti propis iz člana 10. stav (4), člana 19. stav (4) i člana 23. stav (1) ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istoga.

Član 38.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O PODUZETNIČKOJ INFRASTRUKTURI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana III 1. tačka d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94) prema kojem je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Prijedlog Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi je u skladu sa strateškim dokumentima i programom rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije. Uvažavajući značaj i potrebu unapređenja regulatornog okvira u oblasti poduzetničke infrastrukture, Ministarstvo je započelo aktivnosti na izradi Nacrta Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u Federaciji Bosne i Hercegovine. Izradi Nacrta Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u Federaciji Bosne i Hercegovine pristupilo se nakon analize stanja na tržištu i sagledavanja problema vezanih za adekvatno uređenje i poticanje razvoja poduzetničke infrastrukture na teritoriji Federacije. Osnovni problem leži u činjenici što oblast poduzetničke infrastrukture nije pravno uređena, tj. nije riješeno pravno određenje svih oblika poduzetničke infrastrukture, nema kvalitetne baze podataka poduzetničke infrastrukture, nisu propisani sistemi podrške za poduzetničku infrastrukturu kao ni obaveze dostavljanja povratnih informacija sa terena o stepenu razvoja poduzetničke infrastrukture, itd. Upravo zbog toga, nije moguće ispitati poslovanje i razvoj poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija i prema tome kreirati odgovarajuće strateško-planske akte vezane za razvoj poduzetničke infrastrukture u Federaciji. Cilj je predstaviti višestruke efekte pravnog uređenja oblasti poduzetničke infrastrukture u Federaciji koje mogu imati u stvaranju konkurentne prednosti MSP u Federaciji. Ovim bi se postojećim i potencijalnim korisnicima svih oblika poduzetničke infrastrukture omogućilo lakše pokretanje poslovanja i nesmetan razvoj privrednih aktivnosti kroz podršku od strane svih nivoa vlasti, kao i poduzetničkih potpornih institucija.

Bez uređene i razvijene poduzetničke infrastrukture, mala i srednja preduzeća teško se mogu razvijati, kvalitetno organizovati, biti konkurentna, te povezivati u klastere i lakše nastupati na međunarodnom tržištu.

Također, relevantnim institucijama vlasti na svim nivoima će biti omogućeno sistemsko planiranje u razvoju poduzetničkih zona, tehnoloških parkova, poslovnih inkubatora, razvojnih agencija itd.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon o poduzetničkoj infrastrukturi podijeljen je na osam poglavlja:

- I OPĆE ODREDBE (Član 1.- Član 4.)
- II INSTITUCIONALNI OKVIR PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE (Član 5.- Član 7.)
- III PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA (Član 8.- Član 17.)
- IV REGISTAR PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE (Član 18.- Član 19.)
- V SISTEM PODRŠKE ZA UNAPREĐENJE PODUZETNIČKE INFRASTRUKTURE (Član 20. - Član 31.)
- VI NADZOR (Član 32. - Član 33.)
- VII KAZNE ODREDBE (Član 34. - Član 35.)
- VIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (Član 36. - Član 38.)

U općim odredbama Zakona propisan je predmet Zakona, svrha uspostavljanja poduzetničke infrastrukture te definicije korištene u Zakonu. Pojmovno su definisani

poduzetnička infrastruktura, poduzetnička područja, poduzetničke aktivnosti, poduzetničke zone, slobodna zona, poduzetničke potporne institucije, tehnološko poduzetnički centri, poduzetničke zone od posebnog interesa, poduzetnik, poduzetništvo, poslovni subjekt, registar poduzetničke infrastrukture, podrške te upravitelj poduzetničke infrastrukture. Navedene definicije izvedene su za potrebe izrade ovog zakona, a korištenjem relevantnih naučnostručnih teorijskih uporišta, pojmovnih određenja iz Zakona koji regulišu pojedine oblasti, odnosno pojmove, te iskustava iz prakse, odnosno primjenjivosti određenih rješenja tj. definicija na području Federacije. Utvrđenim definicijama korištenim u Zakonu stvara se jedinstveno pojmovno određenje što stvara osnov i olakšava rad svim relevantnim akterima iz oblasti poduzetničke infrastrukture u Federaciji.

U svrhu podrške sistemskoj koordinaciji unapređenja poduzetničke infrastrukture te ostvarenja većih razvojnih učinaka, u sklopu II poglavlja regulisano je i pitanje nositelja sistema podrške unapređenja poduzetničke infrastrukture. Precizirano je da su nositelji sistema podrške unapređenja poduzetničke infrastrukture Vlada Federacije, vlade kantona, Ministarstvo, federalna tijela uprave i federalne upravne organizacije, kantonalna tijela uprave i kantonalne upravne organizacije, općine i gradovi kao jedinice lokalne samouprave, obrazovne institucije u smislu odredaba propisa kojima se definiše obrazovanje u Federaciji, pravne osobe i drugi organizacioni oblici sa sjedištem u Federaciji, registrovani za privrednu djelatnost. Propisano je da navedeni nositelji sistema podrške unapređenja poduzetničke infrastrukture koordinišu aktivnosti, predlažu mjere podrške i razvojne projekte iz svoje nadležnosti, u skladu s aktuelnim potrebama uspostave i razvoja poduzetničke infrastrukture te neposredno provode aktivnosti i mjere za koje su zaduženi.

U svrhu jasnog i preciznog utvrđivanja koji subjekti čine subjekte poduzetničke infrastrukture, propisano je da su subjekti poduzetničke infrastrukture poduzetničke zone, poduzetničke potporne institucije i tehnološko poduzetnički centri, registrovani kod tijela nadležnog za registraciju određenog oblika poduzetničke infrastrukture. Dodatno, regulisano je da inostrani ulagači, u skladu sa odredbama Zakona, imaju ista prava i obaveze kao i rezidenti Bosne i Hercegovine.

S ciljem jasnog propisivanja oblasti osnivanja poduzetničke infrastrukture, utvrđeno je da osnivači poduzetničke infrastrukture mogu biti pravne osobe koje provode programe usmjerene na razvoj poduzetništva, odnosno precizirano je da su to Vlada Federacije, vlade kantona, Ministarstvo, jedinice lokalne samouprave i drugi organizacioni oblici osnovani od strane jedinice lokalne samouprave, poslovni subjekti, javna preduzeća, privredne i obrtničke komore, obrazovne institucije, u smislu odredaba propisa kojima se definiše obrazovanje u Federaciji te udruženja koja su registrovala djelatnosti u oblasti privrede. Dodatno, propisano je da svaki nivo vlasti u Federaciji, u skladu sa nadležnostima, donosi odluku o osnivanju poduzetničke zone, ukoliko su iste definisane važećim prostorno planskim dokumentima, kao i da Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva, donosi odluku o osnivanju poduzetničke zone od posebnog ekonomskog interesa.

Poglavlje III Zakona tretira oblast poduzetničke infrastrukture, odnosno precizira integralne dijelove sistema poduzetničke infrastrukture, opremljenost poduzetničke infrastrukture, značajke i faze uspostavljanja poduzetničke zone, kriterije kategorizacije i vrste poduzetničke infrastrukture, upravljanje poduzetničkim zonama te oblike poduzetničkih potpornih institucija. Ovim poglavljem utvrđeno je da sistem poduzetničke infrastrukture u Federaciji čine poduzetničke zone, poduzetničke potporne institucije, tehnološko poduzetnički centri kao i slobodne zone, a posebno je regulisan aspekt opremljenosti poduzetničke infrastrukture. U svrhu preciziranja nivoa opremljenosti poduzetničke infrastrukture, propisano je da poduzetnička infrastruktura treba biti opremljena energetsom, komunalnom, saobraćajnom i komunikacijskom infrastrukturom.

Uvažavajući činjenicu da dosada niti jednim propisom nisu utvrđeni koraci odnosno faze uspostave poduzetničkih zona u Federaciji, članom 10. Zakona precizirane su faze uspostavljanja poduzetničkih zona, što će doprinijeti klasifikaciji dilema i različitih pristupa

uspostavljanju poduzetničkih zona u praksi te jasno utvrditi provedbu neophodnih koraka, čemu će doprinijeti i odredba da ministar donosi pravilnik kojim bliže uređuje faze uspostave poduzetničke zone.

Kategorizacija poduzetničkih zona potrebna je radi podizanja „infrastrukturne kvalitete“ i „kvalitete poslovne podrške“ unutar sistema poduzetničkih zona na teritoriju Federaciji te su utvrđeni kriteriji kategorizacije poduzetničkih zona i definisano je što se podrazumijeva pod raspoloživom površinom poduzetničke zone, aktivnom površinom poduzetničke zone i proširenjem poduzetničke zone. U skladu sa navedenim, propisana je kategorizacija poduzetničkih zona prema veličini ukupne površine poduzetničke zone, prema vrsti aktivnosti koje se obavljaju unutar zone i prema stepenu aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone. Zasebno je regulisana oblast upravljanja poduzetničkom zonom te utvrđeno da osnivač poduzetničke zone, u odluci o osnivanju poduzetničke zone, određuje upravitelja poduzetničkom zonom koji može biti sam osnivač, odnosno njegova tijela i/ili pravne osobe koje su nadležne za privredni razvoj i unapređenje poduzetništva; poduzetnička zona kao registrovani samostalni poslovni subjekt; zasebna pravna osoba, odnosno poslovni subjekt osnovan od strane osnivača poduzetničke zone samostalno ili u partnerstvu sa drugim pravnim subjektima i drugi poslovni subjekti koji imaju registrovane djelatnosti vezane za razvoj poduzetničke infrastrukture.

Nadalje, poduzetničke potporne institucije i tehnološko poduzetnički centri do sada nisu bili definisani niti regulisani jedinstvenim propisom u Federaciji te se stoga ovim zakonom preciznije definišu različite vrste poduzetničkih potpornih institucija – razvojne agencije, poduzetnički centri, poslovni inkubatori, poduzetnički akceleratori, poslovni parkovi, naučno-tehnološki parkovi, centri kompetencije i klasteri, kao i tehnološko poduzetnički centri, na osnovu čega se omogućava kategorizacija istih, s ciljem podizanja kvalitete poduzetničkih potpornih institucija na području Federacije, kao i mogućnosti određivanja vrste usluga koje pružaju pojedine institucije.

U poglavlju IV regulisana su pitanja od značaja za Registar poduzetničke infrastrukture kao integrisane elektronske baze podataka subjekata poduzetničke infrastrukture u Federaciji, u kojeg se upisuju subjekti poduzetničke infrastrukture (poduzetničke zone, poduzetničke potporne institucije i tehnološko poduzetnički centri), a koji se vodi u Ministarstvu kao modul uspostavljenog Informacionog sistema sa web portalom poduzetničkih zona u Federaciji ili nezavisno kao samostalnu sistematizovanu i funkcionalnu bazu podataka poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija u Federaciji. Naime, zbog izgradnje javno dostupnog i transparentnog sistema poduzetničke infrastrukture u Federaciji ali i korištenja podrške za poduzetničku infrastrukturu, Zakonom je propisana uspostava Registra poduzetničke infrastrukture.

Precizirano je koji su subjekti dužni upisati se i dostavljati tačne i potpune podatke u Registar, rok dostavljanja podataka kao i da upisom u Registar subjekti poduzetničke infrastrukture u Federaciji stiču pravo na prijavu za korištenje podrške Ministarstva i drugih nositelja sistema podrške unapređenja poduzetničke infrastrukture. U svrhu preciznijeg definisanja pojedinih pitanja o funkcionisanju Registra utvrđeno je da će ministar donijeti pravilnik koji će definisati potrebne podatke za upis u Registar, uslove i način upisa, obrasce, vođenje, brisanje i korištenje podataka iz Registra.

Sistem podrške za unapređenje poduzetničke infrastrukture, preciziran u poglavlju V, bit će usmjeren na unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko poduzetnički centara fokusirajući se na sljedeće prioritete: unapređenje uslova poduzetničke infrastrukture za privlačenje domaćih i inostranih investicija, kreiranje povoljnog poslovnog okruženja za pametnu industriju (Industrija 4.0), poticanje poduzetništva novih tehnologija i zelenog poduzetništva, jačanje konkurentnosti subjekata poduzetničke infrastrukture, povećanje broja zaposlenih i broja poslovnih subjekata te poticanje internacionalizacije poslovanja. Pored ciljeva sistema podrške za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i

tehnološko-poduzetnički centara, utvrđeno je da Ministarstvo, na osnovu strategije razvoja Federacije, politike Vlade Federacije i u skladu sa analizom stanja u oblasti poduzetničke infrastrukture, predlaže Program poticaja za razvoj poduzetničke infrastrukture u Federaciji za svaku kalendarsku godinu. Program usvaja Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije. Program obavezno sadrži pregled stanja i trendove u oblasti poduzetničke infrastrukture, kao i ciljeve i mjere koji će se realizovati kroz razvojne projekte. Provedba Programa vrši se prema posebnom postupku kojeg pravilnikom propisuje ministar.

U svrhu preciziranja sistema novčanih podrški za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko poduzetničkih centara, razgraničen je, odnosno, zasebno je utvrđen sistem podrške za poduzetničke zone, sistem podrške za poduzetničke potporne institucije kao sistem podrške za tehnološko poduzetničke centre. U skladu sa navedenim, precizirano je da sistem podrške za poduzetničke zone čine četiri vrste podrške: podrške za izradu planskih dokumenata i studija, infrastrukturna podrška, podrške za jačanje konkurentnosti i podrške za jačanje poduzetničkih kompetencija, te je utvrđeno da Ministarstvo na godišnjem nivou izrađuje procjenu učinaka navedenih podrški, kako bi se i u slučaju poduzetničkih zona ali i poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko poduzetničkih centara jasno utvrdili učinci prema definisanim prioritetima te u narednom periodu ažurirale i dopunjavale podrške koje će ostvariti najveće razvojne učinke. Propisano je da sistem podrške za poduzetničke potporne institucije čine četiri vrste podrške: podrške za izradu planskih dokumenata i studija, podrške za jačanje kapaciteta, podrške za podizanje kvalitete usluga i podrške za jačanje poduzetničkih kompetencija. Sistem podrške za tehnološko poduzetničke centre čine tri vrste podrške i to izradu planskih dokumenata i studija, infrastrukturnu podršku i jačanje konkurentnosti.

Posebno je regulisana oblast finansiranja sistema podrške za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona, poduzetničkih potpornih institucija i tehnološko poduzetničkih centara. Utvrđeno je da se finansijska sredstva za provedbu programa podrške osiguravaju u Budžetu Federacije, a da se program može sufinansirati i iz osiguranih sredstava u budžetima kantona, budžetima jedinica lokalne samouprave, finansijskim resursima međunarodnih finansijskih institucija i organizacija i ostalim izvorima. Posebno značajna odredba ovog zakona, koja osigurava finansijska sredstva za provedbu sistema podrške za unapređenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija i njihova visina za svaku kalendarsku godinu iznosi minimalno 0,3% prihoda Budžeta Federacije umanjenog za doprinose penzijsko/invalidskog osiguranja te namjenske i razgraničene prihode i donacije. Ova zakonska obaveza izdvajanja finansijskih sredstava iz Budžeta Federacije za razvoj poduzetničke infrastrukture neće biti obavezna u slučaju proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriju Federacije te uslijed finansijskih poremećaja koji su doveli do značajnog pada prihoda i primitaka Budžeta Federacije. Provedena javna rasprava je pokazala da je navedeno finansijsko izdvajanje iz Budžeta Federacije minimalan iznos potreban kako bi ovaj zakon bio funkcionalan i u cilju kreiranja što boljih uslova za razvoj poduzetničke infrastrukture, a time i privrede u cjelini.

Poglavlje VI propisuje odredbe vezane za nadzor nad primjenom Zakona i propisa donesenih na osnovu njega. Propisan je poseban postupak u situaciji kada Ministarstvo vrši nadzor nad korištenjem poticajnih sredstava, što je u skladu sa članom 3. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99), kojim je propisano da u upravnim oblastima za koje je federalnim zakonom propisan poseban postupak, postupa se po odredbama toga zakona. Zbog toga Poglavlje VI ovoga Zakona, nosi naziv Nadzor, a ne Upravni nadzor. Nadzor podrazumijeva kako inspekcijski tako i poseban postupak nadzora nad korištenjem poticajnih sredstava, postupak vraćanja dodijeljenih poticajnih sredstava u slučaju utvrđenih nedostataka prilikom njihovog korištenja, kao i pravnu zaštitu koja je na raspolaganju korisniku. Također se propisuje mjera zabrane

korištenja poticajnih sredstva u slučaju kada je korisniku naređen povrat sredstava ili je učinio povredu neke druge ugovorne obaveze.

U poglavlju VII predviđene su kaznene odredbe za prekršaj korisnika sredstava zbog nenamjenskog korištenja dodijeljenih sredstava, a definisan je i način pokretanja prekršajnog postupka.

U prijelaznim i završnim odredbama definisan je rok za ispunjenje uslova za postojeće subjekte poduzetničke infrastrukture te utvrđeni rokovi za donošenje podzakonskih akata.

Iz razloga sveobuhvatnosti, transparentnosti i jednoobraznosti Prijedlogom Zakona je predviđeno donošenje pravilnika kojim se bliže uređuju faze uspostave poduzetničke zone, pravilnika koji će definisati potrebne podatke za upis u Registar, uslove i način upisa, obrasce, vođenje, brisanje i korištenje podataka iz Registra te pravilnika o postupcima u provedbi programa poticaja za razvoj poduzetničke infrastrukture u Federaciji.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV - POSTUPAK KONSULTACIJA

Tokom izrade Prednacrta Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi izvršene su potrebne konsultacije sa relevantnim akterima, a u koordinaciji Ministarstva i Projekta lokalnog integrisanog razvoja (Local Integrated Development (LID)) UNDP-a.

Vlada Federacije BiH je na 239. sjednici, održanoj 08.10.2020. godine utvrdila Nacrt Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi i isti dostavila 19.10.2020. godine, radi razmatranja i usvajanja, Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.

Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH broj: 01-02-1894/20 od 09.12.2020 godine, kao i zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije BiH broj: 02-02-1894/20 od 04.03.2021. godine Zakon o poduzetničkoj infrastrukturi u Federaciji je usvojen u formi nacrt, a Ministarstvo je zaduženo da organizira javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Pomenuta javna rasprava je održana u periodu od 06.04.2021. do 06.05.2021. godine u okviru koje je pristigao određen broj sugestija na usvojeni tekst nacrt Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi u Federaciji. Većina sugestija datih u Parlamentu Federacije u fazi usvajanja nacrt Zakona je usvojena i inkorporirana u sadržaj teksta nacrt ovog zakona, kao i sugestije i mišljenja koja su pristigla nakon provedene javne rasprave od strane resornih kantonalnih ministarstava, jedinica lokalne samouprave, poduzetničkih potpornih institucija, udruženja poslodavaca i ostalih relevantnih institucija.

V - USKLAĐENOST PROPISA SA ZAKONODAVSTVOM EU

Poštujući obavezu sadržanu u glavi VII, član 76. te glavi VIII, član 94. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, obrađivač je prilikom pripreme ovog nacrt zakona detaljno analizirao EU propise iz ove oblasti, te je utvrđeno da se oblast poduzetničke infrastrukture uređuje isključivo na nivou domaćeg zakonodavstva te je s tim u vezi pripremljen ovaj tekst Nacrta Zakona. Naime, jedinstveni regulatorni okvir za poduzetničku infrastrukturu ne postoji na nivou Evropske unije, ali EU Akt o malom poduzetništvu (biznisu) (The Small Business Act for Europe)¹ donesen je 2008. godine, sa revizijom u 2011. godini i isti odražava političku volju Evropske komisije da potvrdi ključnu ulogu MSP-a u ekonomiji EU-a i po prvi put uspostavlja sveobuhvatan politički okvir za MSP-ove u EU i njegovim državama članicama. Republika Hrvatska, jedna od zemalja članica EU, ima donesen Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture koji je kao osnov korišten prilikom izrade teksta Nacrta Zakona.

VI - FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU OVOG ZAKONA

Za provođenje ovog zakona potrebno je osigurati sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, čija visina iznosi minimalno 0,3% prihoda Budžeta Federacije umanjenog za doprinose penzijsko/invalidskog osiguranja te namjenske i razgraničene prihode i donacije.